

V Bruseli 23. apríla 2021
(OR. en)

8129/21

COHAFA 37
FIN 312
DEVGEN 78
COAFR 102
MAMA 69

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	7857/21
Predmet:	Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 2/2021: Humanitárna pomoc EÚ na vzdelávanie: pomáha deťom v núdzi, no mala by byť dlhodobejšia a dostať sa k väčšiemu počtu dievčat – závery Rady (23. apríla. 2021)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 2/2021 s názvom Humanitárna pomoc EÚ na vzdelávanie: pomáha deťom v núdzi, no mala by byť dlhodobejšia a dostať sa k väčšiemu počtu dievčat, ktoré sa schválili písomným postupom 23. apríla 2021.

Záver Rady

o osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 2/2021: Humanitárna pomoc EÚ na vzdelávanie: pomáha deťom v núdzi, no mala by byť dlhodobejšia a dostať sa k väčšiemu počtu dievčat

1. Rada berie na vedomie osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 2/2021 s názvom Humanitárna pomoc EÚ na vzdelávanie: pomáha deťom v núdzi, no mala by byť dlhodobejšia a dostať sa k väčšiemu počtu dievčat, v ktorej sa skúmali projekty v Jordánsku a Ugande v rokoch 2017 – 2019 s cieľom posúdiť efektívnosť humanitárnej pomoci EÚ v oblasti vzdelávania.
2. Vzdelávanie je pre deti žijúce v humanitárnych krízach prioritou. Okrem formálnych vzdelávacích výstupov zvyšuje odolnosť, poskytuje okamžitú fyzickú ochranu, a to aj pred rodovo motivovaným násilím, a môže zmierniť psychosociálny vplyv traumy na deti. Humanitárna pomoc na vzdelávanie je kľúčovou súčasťou integrovaného prístupu k udržateľnému rozvoju, humanitárnej činnosti, predchádzaniu konfliktom a budovaniu mieru. Čo je však najdôležitejšie, dáva deťom nádej do budúcnosti.
3. Rada víta skutočnosť, že Komisia výrazne zvýšila svoje investície do pomoci na vzdelávanie, ktoré v roku 2019 predstavovali až 10 % rozpočtu na humanitárnu pomoc v porovnaní s 1 % v roku 2015. V tejto súvislosti víta záväzok Komisie naďalej podporovať realizáciu vzdelávania v núdzových situáciách, ako aj rozšíriť prácu v tejto oblasti a zabezpečiť prístup k inkluzívnemu celoživotnému vzdelávaniu a bezpečnému a spravodlivému kvalitnému vzdelávaniu a odbornej príprave na všetkých úrovniach.
4. Rada vyjadruje spokojnosť s tým, že riadenie vzdelávania v núdzových situáciách zo strany Komisie bolo vo všeobecnosti účinné, ako uviedol Dvor audítorov, a že projekty sú podľa jeho zistení relevantné a dobre koordinované a prinášajú očakávané výsledky pri poskytovaní vzdelávania deťom v núdzi v rámci humanitárnej pomoci.

5. Rada opätovne zdôrazňuje, že humanitárna reakcia by mala byť zakotvená v prístupe založenom na potrebách, pričom by sa mala venovať pozornosť rôznym výzvam a aktérom v jednotlivých humanitárnych situáciách. V tejto súvislosti môže spolupráca s miestnymi aktérmi zabezpečiť účinnú reakciu na miestne potreby a môže pomôcť identifikovať a podporovať najzraniteľnejšie osoby v spoločnosti. Rada okrem toho konštatuje, že pandémia COVID-19 prináša väčšie výzvy, pokiaľ ide o prístup k prijímateľom, vykonávanie vzdelávacích činností a plnenie predtým stanovených cieľov, a zdôrazňuje, že je tomu potrebné prispôbiť navrhovanie projektov a ich uvádzanie do praxe. Všetky tieto obmedzenia vyplývajúce z pandémie majú vplyv na poskytovanie vzdelávania v núdzových situáciách, pričom dôsledky sú vážnejšie v prípade podpory a dobrých životných podmienok žien a dievčat.
6. Rada konštatuje, že podľa auditu je potrebné dosiahnuť zlepšenie v týchto oblastiach: mali by sa viac využívať príslušné usmernenia vyplývajúce z financovania v rámci posilnenej schopnosti reakcie Generálneho riaditeľstva pre civilnú ochranu a operácie humanitárnej pomoci EÚ (ECHO); projekty by sa mali dostať k väčšiemu počtu dievčat a mali by sa na ne viac zameriavať; programy by mali byť navrhované tak, aby trvali dosť dlho na to, aby dostatočne riešili vzdelávacie potreby detí; mala by sa zlepšiť analýza nákladov na projekty a príležitosti na zvýšenie nákladovej účinnosti a projekty peňažnej pomoci na vzdelávanie by sa mali viac zameriavať na dlhodobé riešenia s cieľom znížiť závislosť prijímateľov od peňažnej pomoci.
7. Rada víta týchto päť odporúčaní Dvora audítorov:
 1. viac využívať výsledky projektov zameraných na posilnenú schopnosť reakcie,
 2. poskytovať v programoch vzdelávania viac podpory dievčatám,
 3. poskytovať dlhodobejšie financovanie na vzdelávanie v dlhotrvajúcich krízových situáciách,
 4. zlepšiť analýzu nákladov pri výbere a monitorovaní projektov v oblasti vzdelávania,
 5. zvýšiť udržateľnosť projektov peňažnej pomoci na vzdelávanie v dlhotrvajúcich krízových situáciách.

POSILNENÁ SCHOPNOSŤ REAKCIE

8. Posilnená schopnosť reakcie (ERC) je rozpočet ECHO určený na podporu globálnych, strategických a inkluzívnych iniciatív, ktorých cieľom je zvýšiť schopnosť humanitárneho spoločenstva reagovať na krízu čo najúčinnnejším a najefektívnejším spôsobom. Rada oceňuje zameranie ERC na posilnenie systému a poskytovanie globálnych verejných statkov odvetviu humanitárnej pomoci. Berie však na vedomie zistenie Dvora audítorov, že Komisia využívala výsledky projektov ERC v oblasti vzdelávania v núdzových situáciách len v obmedzenej miere, a to vrátane usmernenia o meraní kvality vzdelávania v núdzových situáciách, ktorá je kľúčovým kritériom účinnosti. Nabáda Komisiu, aby systematickejšie začleňovala príslušné nástroje vyvinuté s podporou ERC do svojich činností v oblasti vzdelávania v núdzových situáciách s cieľom maximalizovať reakcieschopnosť implementujúcich partnerov.

PODPORA PRE DIEVČATÁ

9. Rada sa domnieva, že humanitárna pomoc by sa mala zameriavať na ľudí v najzraniteľnejších situáciách. V krízových situáciách čelia ženy a dievčatá vrátane žien a detí so zdravotným postihnutím vyššiemu riziku, že budú vystavené násiliu a ťažkostiam v prístupe k základným službám, ako je vzdelávanie. Rada v tejto súvislosti zdôrazňuje, že návrh aj poskytovanie/realizácia vzdelávania v núdzových situáciách by mali zohľadňovať rodové hľadisko a mali by byť inkluzívne a prístupné.
10. Rada je znepokojená zistením Dvora audítorov, že projekty financované z prostriedkov EÚ sa nedostávajú k dostatočnému počtu dievčat ani sa na ne dostatočne nezameriavajú. Uznáva však výzvy spojené s dosahovaním konkrétnych cieľov, keďže poskytovanie humanitárnej pomoci by malo vychádzať z analýz potrieb, ktoré sú ovplyvnené špecifikami každého kontextu.

11. Rada vyzýva Komisiu, aby v programoch vzdelávania naďalej venovala čoraz väčšiu pozornosť rodovej rovnosti a vzdelávaniu dievčat a dospelých žien, podporovala kampane na zvyšovanie povedomia komúnít, bojovala proti rodovo motivovanému násiliu, posilňovala odbornú prípravu učiteľov v otázkach rodovej rovnosti a rodovo motivovaného násilia, podporovala a zvyšovala počet žien medzi učiteľmi a riešila digitálne rodové rozdiely, ktoré v súvislosti s pandémiou COVID-19 postihujú najmä dievčatá.
12. Rada víta odhodlanie Komisie posilňovať a monitorovať rodový rozmer v projektoch v oblasti vzdelávania a oceňuje jej zameranie na prijatie inkluzívneho a integrovaného prístupu s cieľom reagovať na najnaliehavejšie potreby chlapcov aj dievčat.

DLHODOBÉ FINANCOVANIE A TRVANIE PROJEKTOV

13. Rada oceňuje úsilie Komisie zamerané na financovanie projektov v oblasti vzdelávania v núdzových situáciách, ktoré sú zosúladené s trvaním školského roka a vzťahujú sa na obdobie aspoň jedného celého akademického roka, pričom sa začínajú uprednostňovať projekty, ktoré trvajú 24 mesiacov. Súhlasí s hodnotením Dvora audítorov, že viacročné financovanie je takisto v súlade so záväzkami v rámci veľkej dohody (Grand Bargain) a má pozitívny vplyv na efektívnosť a účinnosť projektov v oblasti vzdelávania v núdzových situáciách.
14. Rada zároveň opätovne zdôrazňuje, že trvanie projektov by malo byť prispôbené danému kontextu, pričom by sa mali zabezpečiť rýchle, ale komplexné reakcie, ktoré umožnia zaistenie bezpečných priestorov pre deti. Okrem toho konštatuje, že krátkodobé intervencie v oblasti vzdelávania môžu mať zásadný význam, ale vzdelávacie potreby majú v dlhotrvajúcich krízových situáciách zvyčajne strednodobý až dlhodobý charakter.

15. Rada v tejto súvislosti berie na vedomie zistenie uvedené v správe, že väčšina hodnotených projektov netrvala dostatočne dlho na to, aby sa nimi riešili vzdelávacie potreby detí v dlhotrvajúcich krízových situáciách. Súhlasí s odporúčaním správy, aby v dlhotrvajúcich krízových situáciách poskytovala Komisia dlhodobejšie financovanie vzdelávania. Rada víta nedávny pokrok ECHO pri poskytovaní väčšieho objemu viacročného financovania a naliehavo vyzýva Komisiu, aby tento proces urýchlila. Zdôrazňuje tiež, že Komisia by mala zdvojnásobiť svoje úsilie o poskytovanie flexibilnejšieho financovania.
16. Rada okrem toho nabáda na posilnenie partnerstiev s komunitami a implementujúcimi partnermi pomocou koordinovaného prístupu založeného na participatívnom posúdení potrieb s cieľom zabezpečiť, aby sa podpora Komisie priebežne efektívne udržiavala. Humanitárne intervencie by sa mali navrhovať a vykonávať so zapojením a za účasti miestneho obyvateľstva, ako aj širokého spektra aktérov občianskej spoločnosti, ktorí často pôsobia v blízkosti komunit postihnutých krízou. Táto participatívna metodika by sa mala začleniť do širšieho prístupu koordinovaného, viacodvetvového posudzovania potrieb, ktorým sa podporuje koordinácia a udržateľnosť, napríklad prehlbovaním prepojení medzi vzdelávaním v núdzových situáciách a programami týkajúcimi sa živobytia.

ANALÝZA NÁKLADOV A NÁKLADOVÁ ÚČINNOSŤ

17. Rada zdôrazňuje, že pri výbere, realizácii a hodnotení projektov je dôležité zamerať sa na maximalizáciu nákladovej účinnosti. Na tento účel víta odporúčanie uvedené v správe, aby sa zlepšila analýza nákladov na výber a realizáciu projektov a upozorňuje na zodpovednosť Komisie za zlepšenie monitorovania svojich činností v oblasti financovania vzdelávania v núdzových a dlhotrvajúcich krízových situáciách. Rada oceňuje úsilie Komisie o zabezpečenie lepšieho pochopenia nákladov na projekty a lepšieho porovnania návrhov vo fáze výberu.

18. Rada vyzýva Komisiu, aby využila plný potenciál pomoci vo forme hotovosti alebo poukazov ako všeobecne účinných a nákladovo efektívnych prostriedkov humanitárnej pomoci.
- S cieľom zvýšiť nákladovú efektívnosť a znížiť administratívne úsilie sa humanitárni partneri nabádajú, aby sa pripojili k harmonizovaným systémom poskytovania peňažnej pomoci, ak je to možné a vhodné.

PEŇAŽNÁ POMOC NA VZDELÁVANIE

19. Rada uznáva, že projekty peňažnej pomoci na vzdelávanie zvyšujú odolnosť detí, a to najmä tým, že odstraňujú fyzické a finančné prekážky vzdelávania, umožňujú deťom zúčastňovať sa na formálnom vzdelávaní, poskytujú stimuly na zníženie detskej práce a znižujú riziko využívania negatívnych mechanizmov riešenia problémov. Uznáva však, že tieto druhy činností nemožno považovať za dlhodobé riešenie.
20. Rada vyzýva Komisiu, aby vytvorila možnosti pre dlhodobé riešenia a riešenia zamerané na budovanie odolnosti, ako je rozvoj alternatívnych programov a stratégií ukončenia projektov peňažnej pomoci na vzdelávanie, s cieľom zabrániť tomu, aby došlo k nedostatku pomoci. Rada vidí príležitosti na to, aby sa vždy, keď je to vhodné a možné, posilnili strategické a operačné prepojenia s dlhodobými programami, okrem iného so sociálnou ochranou alebo dlhodobými stratégiami na dosiahnutie udržateľného živobytia detí a ich opatrovateľov, a to na základe prepojenia medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierom.
21. Rada víta skutočnosť, že Komisia už začala odporúčania uvedené v audite riešiť. Rada víta záväzok Komisie v plnom rozsahu vykonať všetky odporúčania, ktoré navrhol Dvor audítorov, v prípade projektov a činností v oblasti vzdelávania v núdzových a dlhotrvajúcich krízových situáciách financovaných od januára 2022. Rada nabáda Komisiu, aby podala Rade správu o opatreniach, ktoré na tento účel prijala.